

PERNŠTEJNÍ OBHLÍŽEJÍ SVOJE PANSTVÍ

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Výstup: Žák pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu. Využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti.

Věk: 3. – 5. třída

Anotace: **Materiál má probudit zájem o historii a významné osobnosti města a zážitkovou formou zprostředkovat některé informace. Cílem je vyluštit tajenku a na základě splnění úkolu získat pamětní list, případně zapsat svoje dojmy z prohlídky města. Lekci lze také využít jako náplň společné akce s rodiči, dobrovolný úkol nebo může být použita v dalších institucích, např. v městském muzeu nebo v infocentru jako materiál pro návštěvníky města.**

Časová dotace: 1 – 2 hod.

Pomůcky: vytištěná Příloha č. 1, 2, 3, 5, podložka na psaní
Pozn.: text v Příloze č. 2 je rozdělený do 2 sloupců, je tedy možné rozstříhnout ho na 2 části a spojit sešívačkou

TEORETICKÁ ČÁST:

Pernštejnové patřili mezi významné šlechtické rody. V 16. století byl Lanškroun součástí jejich majetku. V této době byla také postavena dominanta náměstí – radnice. (Pověst o rodovém erb je součástí lekce Dávno, pradávno.) Erb Pernštejnů - zubr s houžví v nozdrách - lze objevit na několika místech ve městě.

Lekce je zpracovaná jako questing (hledáčka pokladu). Žák postupuje podle mapky s vyznačenou trasou a označenými zastávkami. Na každé zastávce plní úkol. POZOR! Kvůli zapisování do mřížky je třeba dodržet pořadí zastávek. Nakonec žák sestaví tajenku (INFOCENTRUM LA).

Mezipředmětové vztahy:

ČJ – porozumění textu, rozšíření slovní zásoby

VV – fotografování objektů

OSV – využití hesla Pernštejnů *Kdo vytrvá, vítězí!*

POSTUP:

1. Motivace

Lanškroun byl v 16. století majetkem rodu Pernštejnů. Žák se dnes promění v příslušníka tohoto rodu, aby si prohlédl, jak vzkvétá jeho bývalé panství.

2. Prohlídka města

Žák pracuje s plánkem středu města. Prohlídka začíná u radnice. Podle vyznačené trasy potom postupuje na označená místa. Zde podle veršovaných zadání plní úkol. Přitom využívá informační tabulky na památce, vlastní pozorování nebo znalosti. Řešení se zapisuje do mřížky.

3. Závěr

Žák sestaví tajenku. (Malé číslo v mřížce uvádí pořadí písmene v tajence.)

Tajenka je označením místa, kde úspěšný řešitel obdrží pamětní list a zapíše svoje dojmy z prohlídky města do knihy řešitelů. (Pokud se materiál využije ke společné akci s rodiči, může si učitel vytisknout pamětní list sám a slovo v tajence poslouží jako označení místa, kde lze zjistit další informace o městě.)

Upozornění: Při realizaci lekce je nutné počítat s provozní dobou Infocentra a Tejbnarova domu.

Doplňující aktivity:

1. Žáci mohou v průběhu aktivity plnit ještě další úkoly, např. vyfotit místo, které je při prohlídce zaujalo, a vložit fotografii do sdílené prezentace nebo na nástěnku, ostatní se potom snaží přijít na to, kde fotka vznikla apod.
2. Učitel může dále pracovat s heslem Pernštejnů *Kdo vytrvá, vítězí!*
3. Slova posbíraná při aktivitě je možné využít k opakování učiva apod.

Přílohy:

1. mapka s instrukcemi
2. veršovaná zadání
3. záznamová mřížka
4. záznamová mřížka - řešení
5. pamětní list

Zdroje:

Ilustrace Erb Pernštejnů, Pamětní list – Mgr. Bc. Žaneta Hrubešová

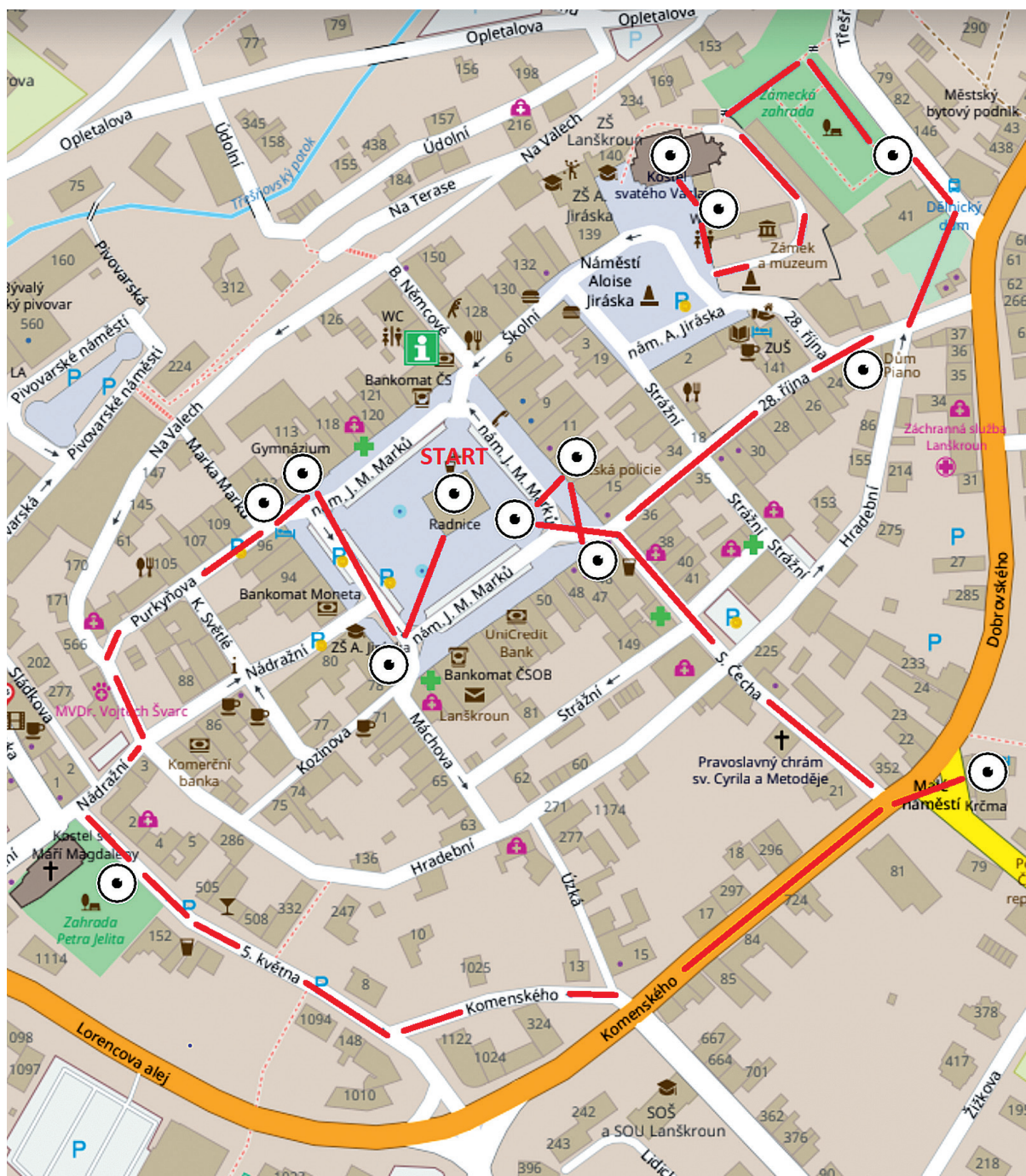
Příloha č. 1

Obhlídka Lanškrouna začíná u radnice.

U každého označeného místa si přečti text a splň úkol. Řešení úkolu zapiš do mřížky. Postupuj podle červeně vyznačené trasy. (POZOR! Pořadí zastávek je třeba dodržet!)

Cesta končí na náměstí A. Jiráska. Až splníš poslední úkol, prohlédni si i další krásné budovy na tomto místě.

Vylušti tajenku. Místo najdi na mapě, zajdi se tam podívat a zapiš své jméno do knihy řešitelů.

Příloha č. 2

RADNICE

Po mnoho let, po mnoho dnů
vládl Lanškrounu rod Pernštejnů.
A že bohatý byl velice,
o tom vyprávět by mohla
třeba krásná radnice.
Každého upoutá psaníčky – tedy sgrafity.
Vznikla v době renesance v 16. století.
Vstoupit můžeme zdobenými portály
nebo se kochat její krásou zpovzdálí.
Nad jižním vchodem objevíme **???**
- krásná to rodová znamení!
A tak zjistíme,
že je to pravda,
že mezi pány města
patřili i Pernštejní.

TEJBNARŮV DŮM

Vypadá celkem nevinně,
dnes vládne tady cizokrajná kuchyně.
Uvnitř je portál
zdobený dvěma zvířaty.
Jaká zvířata to jsou?
Tak na to musíš přijít ty!
Jsou to **???**

1)

GYMNÁZIUM

Budova gymnázia
každému líbí se velice!
Kdy byla postavena?
To prozradí nám římské číslice:
(Opíš je do třetího řádku.)

JAN MAREK MARKŮ

Náměstí nese jméno
Jana Marka Marků.
Kdo to byl? A kde se narodil?
To napsáno jest
na desce rohového domku.
Že tento vědec zabýval se také barvami
to obrázek či spíše symbol lehce napoví.
(Teď najdi ten symbol
známého fyzikálního jevu,
který pozorovat můžeš
jenom někdy venku,
dojde-li k němu.)
Je to **???**

2)

PARK VEDLE KOSTELA SV. MAŘÍ MAGDALENY

Zde stojíme na místě,
kde začaly se jistě
psát Landeskrona dějiny.
Historici ví i to,
že klášter tady nechal stavět
biskup z Litomyšle,
pan **???** Jelito.

KRČMA

Chalupa jako z pohádky
je starší než babička tvé babičky!
Dnes se tu stále pivo točí,
však bývaly doby,
kdy zastavil tu každý kočí,
když právě kolem projížděl.
Napojil sebe, taky koně,
pak hospodu si prohlížel:
„Pokrytá šindelem,
světnička dřevěná,
tohle je namoutě
chalupa **???**“

3)

KAŠNA

Kampak se voda
z téhle kašny poděla?
Vždyť je tu spousta ryb!
Tohle se nedělá!
Nechat je bez vody,
jenom tak na suchu!
Ryby, ty neumí
žít jak my na vzduchu!
Jenže tahle ryba
vlastně ryba není!
Tahle ryba, to je savec,
možná, že to trefím,
tahle ryba totiž
jmenuje se **???**

BUDOVA ČP. 12

Nejhezčí budovou
na tomto náměstí
je krásný dům
ve stylu secesním.
Ač nejsi sochař ani malíř,
určitě zaujme tě zdobný arkýř!
Snad právě proto,
že vždy sídlily tu obchody a úřady,
tak dovnitř vedou **???** vchody.

4)

HOTEL MODRÁ HVĚZDA

Ač se nám to dnes už nezdá,
tenhle dům byl kdysi slavný
hotel Modrá hvězda.
Když po domě vystoupáme
aspoň naším zrakem,
archanděla uvidíme,
jak bojuje s drakem.
Kdo luští tajenku,
ten cípy hvězdy spočítá
a zjistí, že hvězda je **???**
(Pěti-, šesti-, sedmi- nebo osmicípá?)

DŮM PIANO

Hned vedle domu Piano
bývala kdysi městská brána,
a u ní stráže vybíraly
hnedle zrána
poplatek, tedy mýtné.
Kdo zaplatil,
ten mohl dovnitř vstoupit,
pak mohl v městě
něco prodat nebo koupit.
Dům tedy vedle hradeb stál.
Všimni si a nebo si přečti,
čím je podpírán?
Podpěra nazývá se **???**

5)

BRÁNA DO ZÁMECKÉHO PARKU

V Zámeckém parku
tam najdeš mnoho k vidění:
moderní kašna, prázdný hrnec
či zbytky hradeb v kameni.
Jak jmenoval se král,
za jehož vlády Lanškroun
hradby budoval?

ZÁMEK (bývalý klášter)

Zatímco dnes po náměstí
rejdí v noci myši,
před sty lety v klášteře tu
žili zbožní mniši.
Že to není možné?
Co z kláštera zbylo?
Podívej se na omítku,
jak se dříve zdilo!
Najdeš na ní zbytky oken
tehdejšího kostela.
Stavitelé říkají,
že je to klenba **???**

6)

Zkoumej okna, vstupní dveře.
Co je všechno zdobí?
(Tam, kde stojíš,
tam byl hřbitov,
všude samé hroby!)
Pátrej také ve dláždění,
najdi chodby naznačeny
a kruh místo studny.
Vypadá to jako ohrada!
V každém klášteře
se totiž nacházelo místo
zvané rajská zahrada.

KAPLE VEDLE KOSTELA SV. VÁCLAVA

Za zdmi kostela svatého Václava
se odehrála lecjaká svatba nebo oslava.
Ve výklenku před kostelem
je možno spatřit výjev biblický,
z něj vyplývá poslední úkol
(celkem logicky):
Vidíme část příběhu křesťanských
svátků, je zřejmě noc
a příběh je součástí **???**
(Do mřížky zapiš název křesťanských
svátků, ke kterým výjev v kapli patří.)

7)

Příloha č. 3

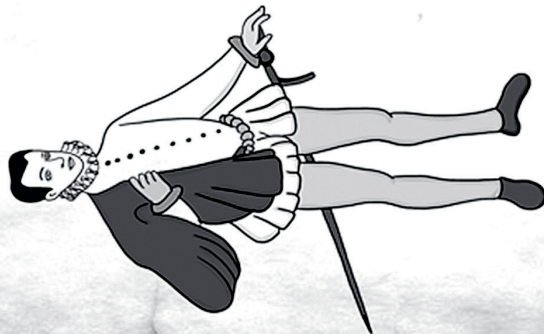
			6.						
			13.						
			5.						
			10.						
							9.		
							2.		
			3.						
			8.						
			11.						
			4.						
			14.						
							7.		
			1.						

TAJENKA

Písmena doplň ve správném pořadí. Tak vyluštíš název dalšího místa, které můžeš navštívit.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----	-----	-----	-----	-----

Dne
roku se

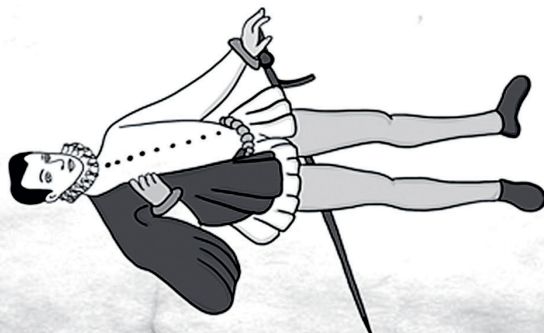

zúčastnil/a obhlídky
svého bývalého panství
a ujistil/a se,
že město stále vzkvétá

rodové heslo Pernštejnů

Dne
roku se

zúčastnil/a obhlídky
svého bývalého panství
a ujistil/a se,
že město stále vzkvétá

rodové heslo Pernštejnů